

ÚVOD	13
KAPITOLA I • POJEM OBCHODNÍCH SMLUV	
1. Pojmové vymezení a jeho význam	19
2. Relativní obchodní smlouvy	20
a) Pojem podnikatele	20
b) Souvislost s podnikatelskou činností stran	21
c) Zřejmost povahy podnikatelů a souvislosti s podnikatelskou činností stran	21
d) Smlouvy uzavřené za zakládanou obchodní společnost	22
e) Relativní obchodní smlouvy s účastí nepodnikatele	22
f) Doba rozhodná pro posouzení povahy relativní obchodní smlouvy	23
g) Absolutní neobchodní smlouvy	23
3. Absolutní obchodní smlouvy	27
a) Smlouvy o založení obchodní společnosti	27
b) Smlouvy mezi obchodní společnostmi a jejím společníkem	28
c) Smlouvy mezi společníky obchodní společnosti	28
d) Smlouvy o převodu podílu společníka	28
e) Smlouva mezi zakladateli družstva a mezi členem a družstvem, pokud vyplývají z členského vztahu k družstvu	28
f) Smlouva o převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu	28
g) Smlouvy týkající se burzovních obchodů	28
h) Smlouvy týkající se zprostředkování burzovních obchodů	29
i) Smlouvy, jejichž předmětem jsou cenné papíry	29
j) Typy smluv v zákoně vyjmenované	29
4. Vliv novace smlouvy na její obchodní povahu	30
5. Zvolená obchodní povaha smluv	31
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	34
KAPITOLA II • UZAVÍRÁNÍ SMLUV	
1. Jednání o uzavření smlouvy	39
2. Návrh na uzavření smlouvy	40
a) Náležitosti návrhu	40
b) Zrušení a odvolání návrhu	42
c) Zánik návrhu uplynutím doby	43
3. Přijetí návrhu	45
a) Včasnost a účinnost přijetí	45
b) Obsah a způsob přijetí	46
4. Veřejný návrh na uzavření smlouvy	47
5. Veřejná obchodní soutěž	48
a) Pojmové vymezení	48
b) Soutěžní podmínky	50

c) Účinky veřejné obchodní soutěže	51
d) Návrhy předložené v soutěži	52
e) Výběr nejvhodnějšího návrhu a uzavření smlouvy	52
6. Dohoda o části obsahu smlouvy	53
a) Souhlas s částí návrhu na uzavření smlouvy	53
b) Dohoda o části obsahu smlouvy a dalším jednání o zbytku smlouvy	53
c) Dohoda o závaznosti části obsahu smlouvy	54
d) Dohoda o části smlouvy a určení chybějící části smlouvy soudem nebo určitou osobou	54
e) Dohoda o části smlouvy a způsobu pro určení chybějícího obsahu smlouvy	55
7. Smlouva o uzavření budoucí smlouvy	56
a) Pojmové vymezení a použití	56
b) Povaha závazku a důsledky jeho porušení	57
c) Zánik závazku a promlčení práv	59
8. Forma smlouvy	60
a) Bezformálnost smluv	60
b) Vyžadování písemné formy	60
c) Forma změny a zrušení písemné smlouvy	61
d) Vymezení písemné formy	62
e) Konkludentní jednání	63
f) Forma úředního zápisu a úřední ověření podpisu	64
9. Uzavírání smlouvy pomocí jiné osoby	64
a) Statutární orgány	65
b) Dobrovolné zastoupení	65
aa) Plná moc	66
bb) Prokura	68
c) Zastoupení ze zákona nebo na základě rozhodnutí státního orgánu	69
□ Shrnutí doporučení pro podnikatelskou praxi	71

KAPITOLA III • NEPLATNOST SMLOUVY A ODPŮRČÍ PRÁVO

A. Neplatnost smlouvy	77
1. Nedostatek obecných náležitostí smlouvy	77
2. Počáteční nemožnost plnění	78
3. Porušení a obcházení zákona	78
4. Omyl při uzavírání smlouvy	81
5. Právní následky neplatnosti	82
a) Vznik a rozsah neplatnosti	82
b) Bezdůvodné obohacení	83
c) Povinnost k náhradě škody	84
B. Odpůrčí právo	85
1. Obecná odporovatelnost	85
2. Odporovatelnost při prodeji podniku	86
3. Odpůrčí právo při prohlášení konkursu	87
□ Shrnutí doporučení pro podnikatelskou praxi	88

KAPITOLA IV • SMLOUVY VÍCESTRANNÉ A SMLOUVY ZÁVISLÉ

A. Vícestranné smlouvy	93
1. Vymezení pojmu	93
2. Dlužnická pluralita	94
a) Dílčí závazky	94
b) Nedílné společné závazky	95
c) Solidární závazky	95
3. Věřitelská pluralita	98
a) Věřitelská solidarita	98
b) Pohledávka na dílčí plnění	99
B. Závislé smlouvy	99
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	102

KAPITOLA V • URČENÍ PRÁV A POVINNOSTÍ SMLUVNÍCH STRAN

A. Prameny úpravy práv a povinností	107
1. Obchodní zákoník a předpisy jej doplňující	107
2. Občanský zákoník a jeho vztah k obchodnímu zákoníku	108
3. Jiné zákonné předpisy	109
4. Aplikace obchodních zvyklostí	110
B. Analogická aplikace zákona	111
C. Vyloučení ochrany výkonu práva	112
D. Pořadí způsobu určení práv a povinností	113
1. Kogentní ustanovení obchodního zákoníku	113
2. Kogentní ustanovení občanského zákoníku	114
3. Přímé smluvní ujednání a jeho výklad	115
a) Vymezení přímého smluvního ujednání	115
b) Výklad smlouvy	115
4. Nepřímé smluvní ujednání	117
a) Všeobecné obchodní podmínky	117
b) Vykládací pravidla	120
5. Dispozitivní ustanovení obchodního zákoníku	123
6. Dispozitivní ustanovení občanského zákoníku	124
7. Obchodní zvyklosti a praxe zavedená mezi stranami	124
a) Obchodní zvyklosti	124
b) Praxe zavedená mezi stranami	126
E. Vyplňování právních mezer	127
F. Časová působnost aplikovatelných předpisů	130
1. Aplikovatelná intertemporální ustanovení	130
2. Vyloučení zpětné působnosti zákona	131
3. Omezené připuštění nepravé zpětné působnosti zákona	132
4. Intertemporální úprava zajištění závazků	133
5. Intertemporální úprava lhůt	135
6. Intertemporální úprava odpůřčího práva	136

7. Intertemporální problematika novelizace obchodního zákoníku	137
8. Smluvní úprava intertemporálních otázek	138
G. Vliv rozdělení ČSFR na aplikovatelnost právních předpisů	139
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	141

KAPITOLA VI • ZAJIŠTĚNÍ SPLNĚNÍ ZÁVAZKU

1. Snižování rizika ztráty z porušení smlouvy	147
2. Zástavní právo k věci	148
a) Pojmové vymezení	148
b) Vznik zástavního práva	149
aa) Smluvní zástavní právo	149
bb) Smluvní zástavní právo k cenným papírům	152
cc) Zákonné zástavní právo	153
dd) Soudcovské zástavní právo	154
ee) Zástavní právo k zajištění dluhopisů	154
c) Práva a povinnosti zástavního věřitele a zástavce	155
d) Výkon zástavního práva	156
aa) Způsob výkonu zástavního práva	156
bb) Přímý prodej zástavy zástavním věřitelem	157
cc) Prodej zástavy ve veřejné dražbě	157
dd) Prohlášení konkursu na majetek zástavce	158
ee) Promlčení zástavního práva	158
e) Zánik zástavního práva	159
f) Vztah mezi zástavcem a dlužníkem	160
3. Zástavní právo k pohledávce	161
4. Podzástavní právo	162
5. Zadržovací právo	163
6. Ručení	165
a) Pojmové vymezení	165
b) Vznik ručení	165
aa) Prohlášení ručitele	166
bb) Ručení vzniklé ze zákona	167
c) Akcesorita ručení	169
d) Obsah závazku z ručení a jeho subsidiarita	170
aa) Podstata subsidiarity ručení	170
bb) Obsah závazku ručitele	172
e) Vztah mezi ručitelem a dlužníkem	174
f) Spoluručení za splnění závazku	175
aa) Vztah mezi věřitelem a spoluručiteli	175
bb) Vztah mezi spoluručiteli	175
g) Zánik ručení	177
7. Bankovní záruka	179
a) Pojmové vymezení	179

b) Vznik bankovní záruky	180
c) Výkon práva z bankovní záruky	181
aa) Bezpodmínečná bankovní záruka	182
bb) Podmínečná bankovní záruka	183
d) Bankovní záruka oznámená nebo potvrzená jinou bankou	183
e) Jednotná pravidla pro bankovní záruky	184
f) Regresní práva banky	184
g) Vztah mezi věřitelem a dlužníkem	185
h) Zánik bankovní záruky	186
8. Smluvní pokuta	187
a) Pojmové vymezení	187
b) Ujednání o smluvní pokutě	188
c) Účinky ujednání o smluvní pokutě	189
d) Vztah k náhradě škody	189
e) Zánik účinků ujednání o smluvní pokutě	191
9. Uznání závazku	192
a) Pojmové vymezení	192
b) Obsah a forma uznání závazku	192
c) Účinky uznání závazku	193
10. Zajištění závazku zajišťujícím převodem práva	
a) fiduciárním převodem práva	193
a) Zajišťující převod práva	193
aa) Pojmové vymezení	193
bb) Vznik zajišťujícího převodu práva	194
cc) Účinky zajišťovacího převodu	194
b) Fiduciární převod práva	195
aa) Pojmové vymezení	195
bb) Sjednání fiduciárního převodu práva	195
cc) Účinky fiduciárního převodu práva	196
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	197

KAPITOLA VII • ZÁNİK ZÁVAZKU SPLNĚNÍM A ZPŮSOBEM NAHRAZUJÍCÍM SPLNĚNÍ

A. Splnění závazku	203
1. Pojmové vymezení	203
2. Předmět závazku podle jeho obsahu	204
a) Nepeněžitý závazek	204
b) Peněžitý závazek	205
aa) Peněžitý závazek určený ve smlouvě	205
bb) Peněžitý závazek v cizí měně	206
cc) Výše peněžitého závazku vyplývající ze zákona	207
dd) Plnění peněžitých závazků mezi českými a slovenskými subjekty	208

ee) Cenová doložka	212
ff) Měnová doložka	213
3. Doba stanovená pro plnění závazku	215
a) Určení doby pro plnění	215
b) Povaha stanovené doby plnění	217
c) Vznik dřívější splatnosti závazku	218
4. Místo plnění závazku	218
a) Nepeněžitě závazky	219
b) Peněžitě závazky	219
5. Způsob plnění závazku	220
a) Plnění závazku jinou osobou než dlužníkem	220
b) Plnění oprávněné osobě	222
c) Částečné a dílčí plnění	222
d) Plnění alternativních závazků	223
e) Určení plněného závazku	223
f) Placení akreditivem, směnkou nebo šekem	224
6. Právo dlužníka odmítnout plnění závazku	225
a) Ohrožení plnění druhé strany	225
b) Vznik zástavního nebo zadržovacího práva k předmětu plnění	226
7. Doba zániku závazku plněním	226
8. Zánik závazku při jiném plnění	228
B. Zánik závazku způsobem nahrazujícím plnění	229
1. Zánik závazku započtením	229
a) Započtení jednostranným právním úkonem	229
aa) Pohledávky na plnění téhož druhu	230
bb) Započitatelné pohledávky	230
cc) Vzájemné pohledávky	232
dd) Účinnost započtení	233
b) Smluvní započtení	234
2. Zánik závazku uložením do úřední úschovy	235
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	238

KAPITOLA VIII • PORUŠENÍ SMLOUVY A JEHO NÁSLEDKY

1. Pojmové vymezení porušení smlouvy a jeho následků	245
2. Následky porušení smlouvy	245
3. Prodlení dlužníka a věřitele	246
a) Prodlení dlužníka	246
b) Prodlení věřitele	247
4. Přechod nebezpečí škody na věci	248
a) Pojmové vymezení škody na věci	248
b) Přechod nebezpečí škody na věci při prodlení dlužníka	249
c) Přechod nebezpečí škody na věci při prodlení věřitele	251

5. Úroky z prodlení	253
a) Pojmové vymezení	253
b) Obsah povinnosti platit úroky z prodlení	254
aa) Výše úroků z prodlení stanovená zákonem	254
bb) Výše úroků z prodlení smluvená stranami	256
c) Vztah k jiným nárokům	256
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	258

KAPITOLA IX • NÁHRADA ŠKODY

1. Pojmové vymezení	265
2. Protiprávní chování	267
a) Porušení smluvní povinnosti	267
b) Zneužití informací při uzavírání smlouvy	268
3. Náhrada škody bez porušení povinnosti	269
a) Nemožnost plnění	269
b) Zmaření účelu smlouvy	269
4. Náhrada škody z neplatného právního úkonu	269
5. Nahrazovaná škoda	271
a) Skutečná škoda	271
b) Ušlý zisk	272
c) Vzniklé náklady	272
6. Příčinná souvislost	273
a) Pojmové vymezení	273
b) Protiprávní jednání	274
c) Neplatnost právního úkonu	275
d) Dodatečná nemožnost plnění	276
e) Zmaření účelu smlouvy	276
7. Okolnosti vylučující odpovědnost	276
a) Pojmové vymezení	276
b) Vznik a trvání překážky nezávisle na vůli povinné strany	277
c) Překážka nepředvídatelná, neodvratitelná a nepřekonatelná	279
8. Škoda způsobená třetí osobou	280
9. Omezení výše nahrazované škody	280
a) Předvídatelná škoda	280
b) Škoda krytá jinými nároky	281
c) Škoda způsobená poškozeným	281
d) Odvratitelná škoda	282
10. Oznámení o porušení povinnosti	283
11. Smluvní úprava náhrady škody	284
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	286

KAPITOLA X • ZÁNİK NESPLNĚNÉHO ZÁVAZKU

1. Odstoupení od smlouvy	291
--------------------------------	-----

a) Pojmové vymezení	291
b) Odstoupení od smlouvy při jejím porušení	292
aa) Podstatné a nepodstatné porušení smlouvy	292
bb) Odstoupení od smlouvy při jejím podstatném porušení	293
cc) Odstoupení od smlouvy při jejím nepodstatném porušení	294
dd) Prodlení ohledně části závazku a závazku s dílčím plněním	295
c) Odstoupení od smlouvy bez jejího porušení	296
aa) Dodatečně zjištěná nezpůsobilost dlužníka splnit závazek	296
bb) Ohrožení splnění závazku	297
cc) Prohlášení o budoucím nesplnění povinnosti	298
dd) Částečná nemožnost plnění závazku	299
ee) Nemožnost alternativního plnění	300
d) Odstoupení od smlouvy po prohlášení konkursu	301
e) Právní úkon odstoupení od smlouvy	302
f) Zánik práva odstoupit od smlouvy	304
aa) Splnění porušované povinnosti	304
bb) Neoznámení vad zboží v stanovené době	305
cc) Nemožnost vrátit předmět vadného plnění	305
g) Účinky odstoupení od smlouvy	306
2. Dodatečná nemožnost plnění	307
a) Pojmové vymezení	307
aa) Faktická nemožnost plnění	308
bb) Právní nemožnost plnění	308
cc) Hospodářská nemožnost plnění	309
dd) Objektivní nemožnost plnění	309
ee) Smluvní vymezení nemožnosti plnění	309
b) Nemožnost plnění a okolnosti vylučující odpovědnost	310
c) Povinnost oznámit nemožnost plnění	310
d) Účinky nemožnosti plnění	311
aa) Zánik právní povinnosti	311
bb) Náhrada škody	313
cc) Smluvní pokuta a úroky z prodlení	314
dd) Nárok na vrácení poskytnutého plnění	314
3. Zánik fixních smluv	314
4. Zrušení smlouvy na základě odstupného	315
5. Zmaření účelu smlouvy	317
a) Pojmové vymezení	317
b) Právní úkon odstoupení od smlouvy	318
c) Povinnost k náhradě škody	318
d) Jiné následky odstoupení od smlouvy	318
e) Rozdíl mezi zmařením účelu smlouvy a odstupným	318
6. Výpověď smlouvy	319

a) Pojmové vymezení	319
b) Právní úkon výpovědi	320
c) Účinky výpovědi	320
7. Zánik závazku uplynutím doby	322
8. Zánik závazku neuskutečněním právního úkonu	323
a) Neuplatnění práva	323
b) Neuskutečnění jiných právních úkonů	324
c) Účinky zániku závazku	324
d) Smluvní úprava prekluze	325
9. Jiné způsoby zániku závazku	326
a) Vydání věci	326
b) Smrt strany nebo její zánik	326
c) Splynutí práva a závazku	327
d) Dohoda stran	327
□ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	329

KAPITOLA XI • PROMLČENÍ PRÁV

1. Pojmové vymezení	335
2. Počátek a trvání obecné promlčecí doby	336
a) Právo na plnění závazku nebo jiné povinnosti	336
b) Práva z porušení smlouvy	337
c) Práva vzniklá při odstoupení od smlouvy	338
d) Práva z neplatnosti smlouvy	339
e) Počátek promlčecí doby nepřímě vyplývající ze zákona	339
aa) Práva z dodatečné nemožnosti plnění	339
bb) Promlčení práva odstoupit od smlouvy bez jejího porušení a práva ji zrušit	339
f) Obecná promlčecí doba a počítání promlčecí doby	340
3. Zvláštní promlčecí doby	340
a) Právo na náhradu škody	340
b) Práva ze zajištění závazku	341
c) Právo na vydání věci	342
d) Právo na vydání peněžních prostředků z účtů	343
e) Práva vzniklá ze škody na dopravovaných věcech a z opožděného doručení zásilky	343
f) Práva dlužníka ze zneužití bankovní záruky	343
g) Právo na uzavření budoucí smlouvy a na doplnění uzavřené smlouvy	344
4. Změna promlčecí doby stranami	344
a) Prodloužení promlčecí doby prohlášením	344
b) Úprava ve smlouvě o uzavření budoucí smlouvy	344
5. Přetržení promlčecí doby	345
6. Stavení promlčecí doby	346
a) Stavení promlčení vůči povinné osobě	347

aa) Počátek stavení promlčení při soudním řízení	347
bb) Počátek stavení promlčení při rozhodčím řízení	347
cc) Stavení promlčení při uplatnění protinároku	348
dd) Skončení stavení	348
b) Stavení promlčecí doby proti spoludlužníkovi	349
c) Stavení promlčecí doby při řízení proti věřiteli pro vady plnění dlužníka	350
7. Absolutní promlčecí doba	351
8. Účinky promlčení	352
a) Promlčení práva na plnění	352
aa) Námitka promlčení	352
bb) Omezení námítky promlčení	353
cc) Uspokojení promlčeného práva	354
b) Promlčení práva vykonatelného právní úkonem	354
☐ Shrnutá doporučení pro podnikatelskou praxi	356